

ΠΑΝΑΓΗΣ ΒΑΛΛΙΑΝΟΣ

Ο μαρμάρινον Ἑλληνικόν πάνθεον, τὸ ὁποῖον Ἰδρυσεν ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, εἰς μνήμην αἰδίων τῶν γενναίων τέκνων τῆς, ἐπλούτισθη τελευταῖον διὰ τοῦ ἀνδριάντος ἐνὲς ἀκόμη ἀπὸ τοὺς θαυμαστοὺς αὐτοὺς ἄνδρας διὰ τοὺς ὁποίους πᾶν δικαίωμα ἔχει νὰ καυᾶται ἡ Ἑλληνικὴ πατρίς.

Εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ὁ ἀγὼν τῆς ἐπικρατήσεως διὰ τῆς βίας καὶ τῶν ὅπλων ὑπεχώρησεν εἰς τὴν πάλιν τῆς εἰρηνικῆς ἐπικρατήσεως τῶν ἰδεῶν, διὰ τῶν σῶτων καὶ τῆς ἀναπτύξεως, περιφανεῖς σελίδας θά καταλάβῃ ἡ πυκνὴ καὶ πολῦτιμος λεγεὼν τῶν μεγάλων ἐκείνων ἀνδρῶν οἱ ὁποῖοι, νεώτεροι Μαικῆναι, ἀνέλαβον ὑπὸ τὴν στερεάν αὐτῶν προστασίαν τὴν πνευματικὴν τοῦ τόπου ἐπίδοσιν. Γενναῖα καρδιά καὶ εὐρετὰ διάνοια, συνηνώθησαν εἰς τὸ σῶμα τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, καὶ ἡ μὲν ὑπηγάρευε καὶ ἡ ἄλλη ἐξετέλεσε τὰς θαυμασίας πράξεις διὸ τῶν ὁποίων κλείζεται ἡ ἱστορία τῶν νεωτέρων μας χρόνων.

Τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου, τὰ μᾶλλον ἀπὸ τῆς μητροπόλεως ἔτι ἀπέχοντα μέρη, παρήγαγον πολυπληθῆ τὰ πεφωτισμένα αὐτὰ τέκνα, τοὺς δαδούχους αὐτοὺς τοῦ νεωτέρου Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τὰς Ἑστιάδας αἱ ὁποῖαι ἀνέλαβον διὰ γενναίων καὶ προθύμων ὑλικῶν θυσιῶν νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν συνέχειαν τῆς παλαιᾶς αἰγλῆς μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

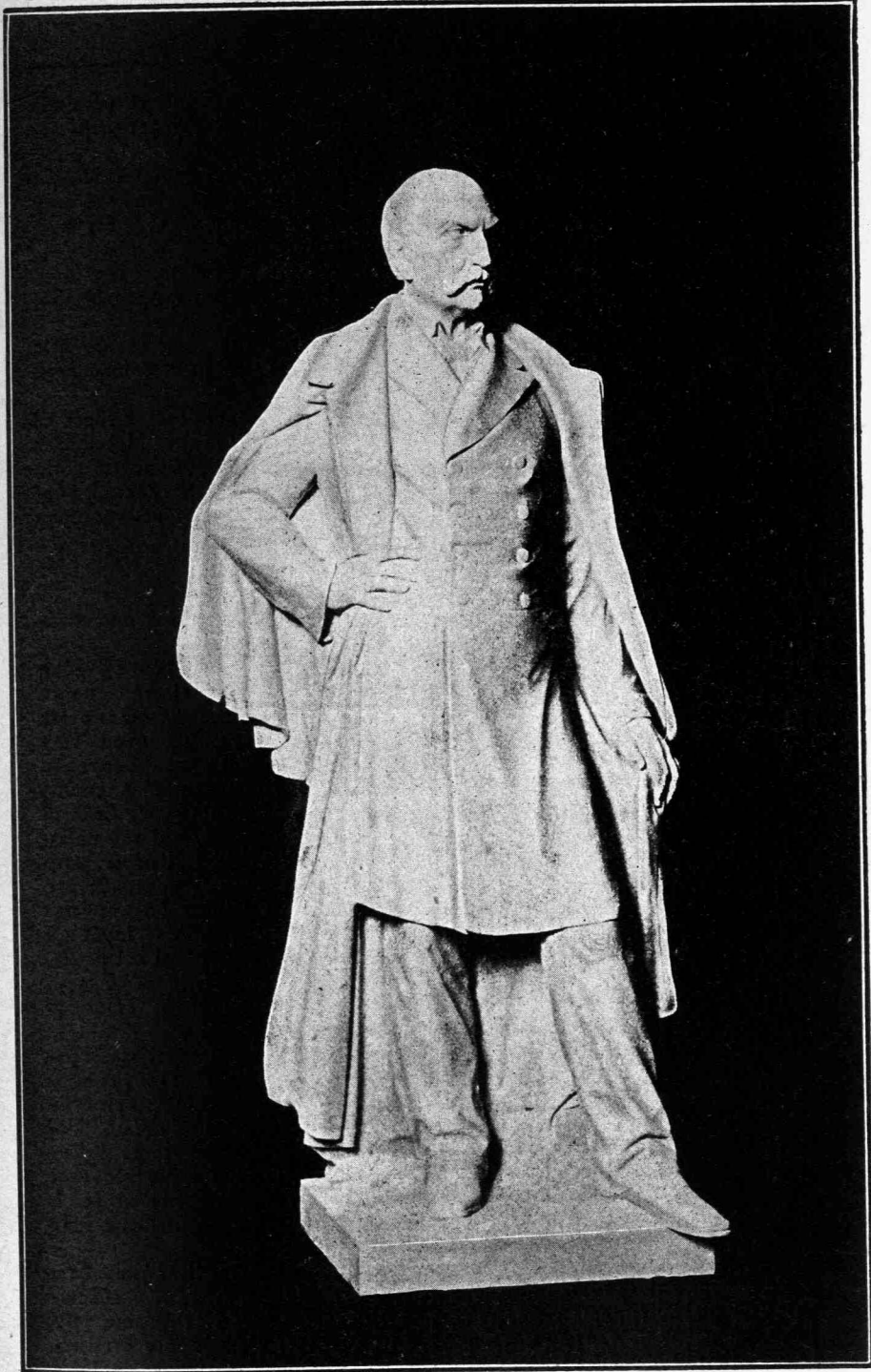
Εἰς τὴν ξένην ἐργαζόμενοι καὶ ἐπιδίδοντες, ἀφήνοντες τὴν διάνοιαν αὐτῶν νὰ ἐκμεταλλευθῇ ἐλευθέρᾳ τὰ εὐρέα ἐδάφη τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται ἀλλαγῶ, ἓνα μόνον φαίνονται ἔχοντες σκοπὸν τῆς μακρᾶς, τῆς ἐντίμου, τῆς ἐπιπόνου αὐτῆς ἐργασίας.

— **Τὴν Πατρίδα.**

Αὐτὴ ἡ λέξις τοὺς ἐνθαρρύνει εἰς τὴν ὁδὸν τῆς τιμῆς καὶ τοῦ πόνου, αὐτὴ φωτίζει τὸν δρόμον τῆς ἐργασίας καὶ τῆς προόδου καὶ πληροὶ αἰσιοδοξίας τὴν ψυχὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, ὅπως μετέπειτα ὁ πλοῦτος αὐτῶν ἀποδῇ εὐεργητικὸς εἰς τὴν μικράν τῶν πατρίδα.

Ἡ Πατρίς.

Διὰ τὸ ὄνομά τῆς θησαυρίζει ὁ ἐντιμὸς ἔμπορος καὶ παλαεὶ ὁ ἐπιχειρη-

✿ Ο ΠΡΟ ΤΗΣ ΒΑΛΛΙΑΝΕΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΝΔΡΙΑΣ ✿
✿ ΤΟΥ Π. ΒΑΛΛΙΑΝΟΥ : [Έργον Γ. ΜΠΟΝΑΝΟΥ] ✿
(Ἐνεστηλώθη καὶ ἀπεκαλύφθη ὁ ἀνδρῆς τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος)

ματικός βιομήχανος. Αὐτὴ τὸν δροσίζει ὅταν ῥέῃ ἀφθονος ἀπὸ τὸ μέτωπόν του ὁ ἰδρῶς τῆς ἐργασίας καὶ αὐτὴ τὸν θερμαίνει ὅταν ἀψηφεῖ χειμῶνος καὶ πάγῃ.

Ἐν δνειρον ἔχει μόνον. Τὸ εὐγενέστερον τὸ ὁποῖον δύναται νὰ εὐχηθῇ ἄνθρωπος εἰς ἑαυτόν. Νὰ ἴδῃ μεγάλην καὶ ἔνδοξον τὴν πατρίδα του, νὰ θαυμάσῃ τὸ αἰγλήεν οἰκοδόμημα τῆς εὐκλείας τῆς, νὰ ὑπερφανευθῇ ὅτι συνεισέφερε καὶ οὗτος ἔστω καὶ ἐν μόνον τεμάχιον μαρμαῦρου.

Ἐπὶ τῆς ἐνδόξου αὐτῆς φιλοδοξίας θεμελιούται τὸ μεγαλεῖον τῆς αὐτοῦ ἡμῶν πατρίδος εἰς ἣν θὰ χάριση καὶ εὐδαιμονεστέρας ἡμέρας ὁ ἀθάνατος ἥλιος τοῦ ἰδανικοῦ . . .

Οἱ εὐγενεῖς αὐτοὶ πόθοι ἀποτελοῦσι τὴν ἄλυσιν τὴν ἀδιάσπαστον ἥτις πρόωριστα νὰ συνεχισθῇ τὸ περιδοεὸν παρελθὸν πρὸς τὸ ἴσως ἐπίσης λαμπρὸν μέλλον.

Εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς εἰρηνικῆς ἐπικρατήσεως οἱ γενναῖοι οὗτοι ἄνδρες οἱ ἐνισχύοντες διὰ τοῦ πλοῦτου των τὴν πατρίδα ἐπέχουσι τόπον Μιλτιάδων καὶ Περικλέων, εἰς ἄλλο ἔδαφος ἀγωνιζομένων τὸν οὐτὸν ἀγῶνα. Καὶ οὕτω καὶ πέραν ἡμῶν διαφημεῖται τῆς Ἑλλάδος τὸ ὄνομα, καὶ ἡ Ἑλλάς ζῆ οὐχὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῆς ἀρχαίας εὐκλείας μόνον, ζῆ καὶ ἐν τῇ δυνάμει τῆς συγχρόνου ζωῆς.

Εἰς τὴν φάλαγγα ταύτην τὴν περιλαμπρον, μιαν ἔξαιρετικὴν θέσιν κατέχει τὸ πεφημισμένον ὄνομα τῶν **Βαλλιάων**.

Οἱ γεννοῖοι καὶ φιλοπάτριδες Κεφαλλῆνες ἀδελφοί, ἔφερον ἐν τῇ ἑνῇ ὑπερφάνωσ καὶ ἐν τιμῇ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα. Ἡ Ῥωσσία εἰς τὴν ὁποίαν εἰργάσθησαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς ὁποίας συνετέλεσαν διὰ τῆς φιλοπονίας καὶ τῆς δραστηριότητός των, δὲν ἐφέισθη τιμῶν δι' αὐτοὺς. Τὸ ὄνομα των κατέστη δημοτικώτατον καὶ ἐκεῖ ὅπου τόσον σπανίως καὶ τόσον δυσχερῶς ἐπιβάλλονται οἱ ἕνοι, καὶ μεταξὺ δὲ ἀκόμη τῶν ἰθαγενῶν ἐργατῶν τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ὑπόληψις καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ὄνομα τῶν **Βαλλιάων**, ὥστε οἱ Κεφαλλῆνες ἀδελφοὶ συνεκέντρουν εἰς ἑαυτοὺς τὴν λατρείαν καὶ τὸν σεβασμὸν ὄλων καθ' ἣν ἐποχὴν ἀγροτικά ἐξεγέρσεις ἐναντίον τῶν Ῥώσσω κτηματιῶν ἦσαν τι συνηθέστατον. Οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ **ΒΑΛΛΙΑΝΟΙ**, κρατυθέντες διὰ τοῦ δεσμοῦ τῆς ἀδελφικῆς ὁμοιοῦσας, θερμαινόμενοι αἰετοπετὸν ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ πατριωτισμοῦ, διατηρήσαντες κατ' ἑξοχὴν ἀμόλυντα ἐν τῇ ἰσχύϊ καὶ τῷ πλούτῳ τὰ ζῶπυρα τῶν Ἑθνικῶν ἀρετῶν, κατῶρθωσαν, αὐτοὶ καὶ μόνοι, ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ τοῦ ἔθνους, ὅ,τι οὐδεὶς τῶν συγχρόνων κατῶρθωσεν. Ἐυεργέται δὲ τῆς πατρίδος πολυτρόπως γενόμενοι, ἀνεδείχθησαν ἀξιοὶ φήμης καὶ ὑπολήψεως ἀληθῶς Πανελληνίου.

Τοιοῦτος πλοῦτος οὐδὲ ἀποκτάται, οὐδὲ συντηρεῖται ἐν διηνεκεῖ κυκλοφορῆν πολυκυμάντου ἐμπορίου, ἀνευ ἐκτάκτου εἰορατικότητος καὶ ἀγχινοῦσας καὶ συνέσεως καὶ φιλεργίας ἀλλὰ καὶ ψυχικῆς γαλήνης καὶ καρτερίας ἐν ταῖς μικραῖς καὶ μεγάλας τρικυμῖαις τηλικαύτης ποντοπορίας τοῦ βίου. Ἐντεῦθεν ὀφειλομεν, ὡς Ἕλληνες ἡμεῖς μάλιστα οἱ ἐντὸς τῶν στενῶν ὄρων τοῦ Κράτους διαδιούντες καὶ περὶ τὰ ἐλάχιστα ἐγχειρήματα διατάζοντες, νὰ κλίνωμεν εὐλαδῶς τὴν κεφαλὴν πρὸ τοιαύτης μεγαλοουργίας, δι' ἣς καὶ ὁ ἐπιζῶν μεγάλθυμος κ. **Π. ΒΑΛΛΙΑΝΟΣ** ἀνεδείχθη Ἑθνικὴ προσωπικότης ἀξία ὑπερτάτης τιμῆς καὶ ὀλοθέρμου εὐλογίας.

Ἐν τῇ ἑνῇ ὁ οἶκος των ὑπῆρξε τὸ καταφύγιον ὄλων τῶν Ἑλλήνων ὅσοι ἐζήτησαν τύχην μακρὰν τῆς πατρίδος των, εἰς πλείστους δ' ἐκ τῶν εὐδοκίμωντων σήμερον ἐμπορικῶν οἰκῶν ἡ πρώτη ὤθησις ἐδόθη ἐκ μέρους τῶν ἀγνῶν καὶ μεγάλων τούτων πατριωτῶν, οἵτινες ἤρκει ν' ἀκούσωσιν ὅτι πρόκειται περὶ Ἑλλήνων διὰ νὰ μὴ φεισθῶσιν οὐδὲ συστάσων, οὐδὲ θυσῶν. Ἐκατοντάδες ὁμοεθνῶν ἀπέλθον καὶ ἀποζῶσιν ἀπὸ τὴν κίνησιν τῶν κεφαλαίων

τοῦ ὀνομαστοῦ Κεφαλληνιακοῦ οἴκου, οὗ αἱ ἀφειδεῖς συνεισφοραὶ εἰς πᾶν ἔργον φιλανθρωπίας καὶ χάριν Ἐθνικῶν ὀσκοπῶν ὑπῆρξαν ἀπειροί, καίτοι ἐκαλύφθησαν ἐκάστοτε ὑπὸ τὸν πέπλον τοῦ ἀνωνύμου. Ἡ μετριοφροσύνη καὶ ἡ ἀπλότης τοῦ ἤθους ἀπέμειναν ἀνέκαθεν χαρίσματα ἀνοπόσπαστα ἐκ τοῦ σταθεροῦ τῶν τριῶν τιμημένων ἀδελφῶν χαρακτήρος, ὃν οὔτε ἡ εὐνοία τῆς τύχης ἔκαμψεν, οὐδ' ἡ συνήθης κενοδοξία διέστρεψε παντελῶς. Ἐνεκα τούτου τὰ εὐεργετικά δωρήματα, ἅτινα χαρίζουσι αἱ μὴ ἔχουσαι ὄρια ἐλευθεριότητος γενναῖοφρονες καρδίαι, ἀποβαίνουσι καὶ ὑπὸ κοινωνικῆν καὶ ὑπὸ φιλανθρωπικῆν ἔπισην, ἀντάξια τῆς μεγαλοφροσύνης τῶν δωρητῶν. Πλησίον τῶν μεγαλοπραγμόνων τούτων τέκνων τῆς εὐάνδρου Κεφαλληνίας δαφιλῆς πάντοτε διεσκορπίσθη ἡ εὐεργεσία εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἰδιοφυῖαν καὶ φιλοπονίαν.

Ὁ οἶκος τῶν **Βαλλιάνων** πάντοτε ὑπῆρξεν ἡ ἀσέστος ἐστία τοῦ πατριωτικοῦ αἰσθήματος, τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἔτη μακρὰ ἀνεζωπύρωσε τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀνύψωσεν αὐτὴν εἰς περιωπὴν θρησκείας. Ὑπὸ τὸ μέγα καὶ ἐπιβλητικὸν παράδειγμα τῶν τριῶν φιλογενεστάτων Κεφαλλήνων, τὸ ἄνθος τῆς φιλοπατρίας ἐκαλλιεργήθη εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην χώραν ζηλοτύπως καὶ αἱ γενναῖαι θυσαίαι τῶν προῦκάλεσαν ἐπανειλημμένως ἐπωφελεστάτας ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀπομιμήσεις.

Ἦδη τὸ ἀγαλμα τοῦ **Παναγῆ Βαλλιάνου** ὑψοῦται πρὸ τῆς θύρας τῆς μεγάλης καὶ πολυτίμου Βιβλιοθήκης τὴν ὁποῖαν ἴδρυσεν ἡ γενναιοδωρία αὐτοῦ καὶ τῶν ἀοιδίμων ἀδελφῶν του.

Τὸ ἔργον τὸ μέγα καὶ ἐπιβλητικόν, συμπληροῦν περιλάμπρως τὴν σειράν τῶν ἄλλων δειγμάτων τῆς φιλοπατρίας τὰ ὁποῖα κοσμοῦσι τὴν λεωφόρον τοῦ Πανεπιστημίου, εἶναι ἀκόμη καὶ μίᾳ ἀπόδειξις τῆς πρακτικότητος τοῦ μεγαλόφρονος Εὐεργέτου. Τὰ βιβλία, διοπαρημένα εἰς βιβλιοθήκας σκοτεινάς καὶ ἀνθυγιεινάς καὶ παντοιοτρόπως ἀπροσίτους, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐλκύσωσιν τοὺς ἀναγνώστας καὶ νὰ τοὺς υποχρεώσωσιν εἰς μελέτην. Πενιχρὰ ὑπόστεγα ἐφιλοξένουν τὴν βαρύτιμον ἐκ χειρογράφων σειράν καὶ τὸν ἄλλον ἐν γένει πλοῦτον τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἐνῶ ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς περιορίζεται εἰς ἓν καὶ μόνον ἀναγνωστήριον, καὶ τὰ βιβλία αὐτῆς ἐκτοπίζονται ὀλίγον κατ' ὀλίγον.

Ἦδη ὁ πνευματικὸς θησαυρὸς ἀπέκτησε μέγαρον ἀντάξιον τῆς χρησιμότητός του, καὶ ἡ μέχρι τοῦδε ἀκαταλλῆως διασκορπισμένη βιβλικὴ παραγωγή ἐναποτίθεται τῶρα εἰς μεγαλοπρεπὲς καὶ ἀνετον μέγαρον, ἀποτελοῦν ἐνταυτῷ καὶ ἓν τῶν ὠραιότερων κοσμημάτων τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ ἀνδριάς τοῦ **Παναγῆ Βαλλιάνου** τοῦ μεγάλου τούτου στυλοβάτου τοῦ περιφανοῦς ἐμπορικοῦ τῶν **Βαλλιάνων** οἴκου, μὲ τοῦ ὁποῖου τὴν εἰκόνα περικοσμῶμεν τὴν **“ΠΟΙΚΙΑΗΝ ΣΤΟΑΝ”**, ἐστήθη πρὸ τῆς αὐτῆς τοῦ περιβλέπτου κτιρίου. Ἔργον τοῦ εὐέλπιδος καὶ ἐμπνευσμένου γλύπτου **Γ. Μ π ο ν ἄ ν ο υ**, εἶναι καλλιτέχνημα πρώτης δυνάμεως, ἔσογον εἰς ἐκφρασίαν καὶ ἐπιβολὴν καὶ ἀποτυποῦν θαυμασίως τὸν χαρακτήρα τοῦ μεγάλου Κεφαλλῆνος πατριώτου, ἐν τῇ ἀντιθέσει τῶν χαρακτήρων τοῦ μεγαλοιδεάτου ποιητοῦ καὶ τοῦ πρακτικωτάτου ἐπιχειρηματίου. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ **κ. Μ π ο ν ἄ ν ο υ** ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ ὀρισθείσης ἐπιτροπῆς καὶ παρελήφθη ἀφοῦ πρῶτον ἐξηλέχθη καὶ μέχρι τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν καὶ ἀνωμολογήθη ἀληθὲς ἀριστοτέχνημα, ἀντάξιον τοῦ ἐξαιρετικῶς ἐθνικοῦ ἀνδρός.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΑΡΣΕΝΗΣ

